

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Rytų medicina: praeitis ir dabartis	

Dėstytojas / a (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis (-i): doc. dr. Aistis Žalnora Kitas / a (-i): dr. Eglė Sakalauskaitė-Juodeikienė, lekt. Viktorija Šimkutė, doc. dr. Vytis Silius, dr. Justina Kozakaite.	Vilniaus universitetas, Medicinos fakultetas, Sveikatos mokslų institutas, Sveikatos etikos, teisės ir istorijos centras, adresas: Čiurlionio g. 21, Vilnius Vilniaus universiteto Konfucijaus institutas, adresas: Čiurlionio g. 21, Vilnius

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Bakalauro, magistro	Individualių studijų dalykas

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Paskaitos ir seminarai	II semestras (pavasario)	Lietuvių k.

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: nėra.	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5 kreditai	135 val.	40	95

Dalyko (modulio) tikslas		
Supažindinti studentus su Rytų civilizacijų sveikatos filosofija ir medicinos teorijos bei praktikos principais		
Dalyko (modulio) studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Studentas (-ė) gebės lyginti Rytų civilizacijų bei kultūrų tradicinės medicinos praktikas, suprasti ir įvardinti jų panašumus bei skirtumus, ieškoti sąsajų su šių laikų, įrodymais pagrįsta medicina, kritiškai vertinti alternatyvios ir įrodymais pagrįstos medicinos panašumus ir skirtumus bei paskirti	Paskaitos ir iškilusių klausimų aptarimas, diskusijos seminarų metu, darbas grupėse, pirminių šaltinių analizė, atsakymai į atviro tipo klausimus, praktiniai darbai (pirminių šaltinių nagrinėjimas, įrodymais pagrįstos medicinos ir Rytų medicinos praktikų palyginimas, klinikinių atvejų bei mokslinių straipsnių analizė).	Aktyvumo balų rinkimas seminarų metu, egzaminas.
Studentė (-as) gebės paruošti pranešimą pasirinkta tema, sklandžiai viešai kalbėti, diskutuoti su kolegomis, konstruktyviai išsakyti kritiką ir pagirti.	Pranešimų pristatymas ir aptarimas seminarų metu iš pasirinktų temų, aptariantis konkrečią Rytų medicinos praktiką (priešistorės, senovės Mesopotamijos, Egipto, Indijos,	Pranešimo pristatymo vertinimas.

	Kinijos, arabų), diskusija su bendramoksliais bei dėstytoju.	
Gebės analizuoti ir kritiškai vertinti informaciją, naudoti studentui (-ei) suteiktais mokslo istorijos tyrimų metodikos pagrindais, įgis tarpkultūrinio, tarpdisciplinio mąstymo įgūdžius	Paskaitos ir iškilusių klausimų aptarimas, diskusijos seminarų metu, darbas grupėse, pranešimų pristatymas ir aptarimas.	Aktyvumo balų rinkimas seminarų metu. Pranešimo pristatymo vertinimas, egzaminas.
Studentai žinos kurse dėstomų ne Vakarų mąstymo tradicijų vartojamus pagrindinius terminus, aprašančius žmogaus, kūno, sveikatos sampratas; gebės atpažinti ne Vakarų mąstymo tradicijose susiformavusius požiūrių į žmogų, kūną, sveikatą svarbiausius bruožus; gebės juos palyginti su dominuojančiomis šiuolaikinio mokslo sampratomis.	Pirminių istorinių šaltinių ir šiuolaikinės, Rytų kultūrų filosofijos, medicinos sistemų bei gydymo praktikų analizė, diskusijos, darbas grupėse, ekskursijos ir praktiniai užsiėmimai bei patirtys (jogos, qigong ir kitų) seminarų metu.	Aktyvumo balų rinkimas seminarų metu, egzaminas.
Gebės kryptingai pasirinkti tinkamą ir vertingą informaciją apie medicinos istoriją reprezentuojančius laisvalaikio skaitinius, filmus, organizuojamas mokslines konferencijas.	Darbas grupėse seminarų metu, ekskursijos į VU Medicinos fakulteto Medicinos istorijos muziejų, VU Medicinos fakulteto Anatomijos ir histologijos katedrą, istorinių romanų bei kitų šaltinių ištraukų analizė ir kritika.	Aktyvumo balų rinkimas seminarų metu.

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminariai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Savarankiškai atliekamos užduotys
1. Įvadas į medicinos istoriją: periodizacija, kritiniai lūžiai, medicinos istorijos reikšmė dabarčiai	2		2				4	8	Pasiruošti seminarams pagal tematiką, ekskursijos ir kitos seminaro metu numatomos veiklos. Privalomos literatūros skaitymas ir analizė.
2. Priešistorės medicina	2		2				4	9	Pasiruošti diskusijai pagal tematiką. Studento pranešimas. Praktinis darbas su bioarcheologine medžiaga. Privalomos literatūros skaitymas ir analizė.
3. Senovės Mesopotamijos medicina	2		2				4	9	Pasiruošti diskusijai ir pranešimui pagal tematiką. Pirminio

									Mesopotamijos istorinio šaltinio - Hamurabio kodekso - analizė. Diskusija: religijos vaidmuo medicinoje praeityje ir dabartyje. Privalomos literatūros skaitymas ir analizavimas.
4. Senovės Egipto medicina			4				4	9	Studento pranešimo pristatymas. Pasiruošti diskusijai pagal tematiką. Pirminių senovės Egipto medicinos šaltinių analizė. Grožinės literatūros ištraukų, reprezentuojančių senovės Egipto gydymo praktikas, analizė ir kritika. Privalomos literatūros skaitymas ir analizė, diskusija.
5. Rytų civilizacijų filosofija ir medicinos praktika I	2		2				4	10	Studento pranešimo pristatymas. Pasiruošti diskusijai pagal tematiką. Privalomos literatūros skaitymas ir nagrinėjimas.
6. Rytų civilizacijų filosofija ir medicinos praktika II			4				4	10	Pasiruošti seminarams pagal tematiką. Numatomos ekskursijos ir Rytų medicinos praktikos.
7. Tradicinė kinų medicina: nuo filosofijos iki farmacijos	2		2				4	10	Pasiruošti pranešimui ir diskusijai pagal tematiką. Pirminio tradicinės kinų medicinos šaltinio - Geltonojo Imperatoriaus vidinio kanono - analizė, privalomos literatūros skaitymas ir analizė. Diskusija, praktinės užduotys grupėse.
8. Senovės Indijos medicina	2		2				4	10	Pasiruošti seminarams pagal tematiką. Praktinis darbas grupėse: asmens došų nustatymas, sveiko gyvenimo pagrindų analizė ir pristatymas. Studento pranešimas. Privalomos literatūros skaitymas ir analizė.
9. Arabų (islamo) medicina	2		2				4	10	Pirminio arabų medicinos šaltinio analizė, praktinis darbas - recepto kūrimas,

									studento pranešimas. Privalomos literatūros skaitymas ir analizė.
10. Senovės Rytų medicina susitinka su Vakarų medicina	2		2				4	10	Pasiruošti seminarui pagal tematiką. Praktinis darbas grupėse, mokslinių straipsnių analizė. Baigiamoji diskusija.
Iš viso:	16		24				40	95	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Pranešimo pristatymas	40 %	Semestro metu	Studentas geba pristatyti pranešimą. Vertinama: 1-10 balais iš 10. Pranešimo vertinimo kriterijai: 1. Privalomos visos struktūrinės dalys (įvadas, dėstymas, išvados, diskusiniai klausimai, naudotos literatūros sąrašas (0-1 balai), 2. Pranešimo turinys atitinka pranešimo temą (0-5 balai), 3. Pranešimo trukmė atitinka numatytą laiką (0-2 balai), 4. Sklandus pranešimo pristatymas (0-2 balai). Pranešimo trukmė – 20 min., po pranešimo skiriama 10 min. diskusijai.
Aktyvumo balas	10 %	Semestro metu	Semestro eigoje, studentas, dalyvaudamas seminaruose, ekskursijose ir praktiniuose užsiėmimuose, renka aktyvumo plusus. Teisingai atsakant į klausimus, aktyviai diskutuojant viso seminario metu – gaunamas aktyvumo plusas. Vienas aktyvumo plusas surenkamas teisingai atsakius į 2 klausimus seminario metu. Teisingai atsakius į vieną klausimą gaunama 0.5 aktyvumo pluso. Neatsakius į klausimus aktyvumo plusas negaunamas. Studentas surinkęs iš viso 5+ aktyvumo plusus viso kurso metu gauna aktyvumo balą. Studentas nesurinkęs aktyvumo plusų negauna aktyvumo balo.
Egzaminas	50 %	Birželio mėn.	Egzaminas raštu sudarytas iš 5-ių atviro tipo klausimų iš paskaitų ir seminarų temų. Kiekvienas klausimas vertas 2 taškų. Teisingai atsakytas klausimas - 2 balai Dalinai teisingas- 1 balas Neatsakytas- 0 balų Egzamino trukmė – 60 min. Vertinama: 1-10 balais iš 10.

Autorius (-iai)	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				

Porter R.	1998	„The Greatest Benefit to Mankind. A Medical History of Humanity From Antiquity to the Present“ (skyriai 2, 4 6, 7, 18)		London, W. W. Norton & Company https://www.amazon.com/Greatest-Benefit-Mankind-Medical-Humanity/dp/0393319806
Magner L.N.	2005	„A History of Medicine“ (skyriai 1, 2, 3)		Boca Raton, Taylor & Francis Group https://www.abebooks.com/9780824740740/History-Medicine-Second-Edition-Magner-0824740742/plp
Sakalauskaitė-Juodeikienė E.	2022	„Pamišimas ir epilepsija paūmėja šviečiant mėnesienai. Nervų ligos Vilniuje XIX a. pirmoje pusėje“		Vilnius, Lapas https://www.leidyklapas.lt/products/pamisas-ir-epilepsija-paumeja-svieciant-menesienai
Chauchan P.	2016	„Ajurveda: mokslas apie gyvenimą ir sveikatą“		Ajurvedos Akademija https://ajurvedosakademija.lt/leidybos/p-chauhan-ajurveda-mokslas-apie-gyvenima-ir-sveikata/
Brazier Y.	2018	„What was medicine like in prehistoric times?“		Prieiga internete: https://www.medicalnewstoday.com/articles/323556
Kuriyama S.	1999	„The Expressiveness of the Body and the Divergence of Greek and Chinese Medicine“		New York: Zone Books
Lee K.	2017	„The Philosophical Foundations of Classical Chinese Medicine Philosophy, Methodology, Science“		Lanham: Lexington Books
Zhang Y.	2007	„Transforming Emotions with Chinese Medicine An Ethnographic Account from Contemporary China“		New York: State University of New York Press
Abdel-Halim R.	2010	“Medicine in the Middle Ages: New Insights and a Call for Further Research”		Medicine in the Middle Ages: https://muslimheritage.com/med-middle-ages-further-research/
Bridgeland M.	2023	„Epidemics, Pandemics and Contagion”		Prieiga internete: https://muslimheritage.com/epidemics-pandemics-and-contagion/
Tenny S., Varacallo M.A.	2024	„Evidence-Based Medicine“		Prieiga internete: https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK470182/

Papildoma literatūra				
Waltari M.	2021	"Sinuhė egiptietis"		Tyto alba https://www.knygos.lt/lt/knygos/sinuhe-egiptietis/
Gordon N.	2022	"Gydytojas. Avicenos mokinys"		Alma littera https://www.knygos.lt/lt/knygos/gydytojas--avicenos-mokinys-/
Teall E.K.	2014	„Medicine and Doctoring in Ancient Mesopotamia“	Grand Valley Journal of History 2014; 3(1):1-7.	https://scholarworks.gvsu.edu/gvjh/vol3/iss1/2/
Said G.Z.	2014	„Orthopaedics in the dawn of civilisation, practices in ancient Egypt“	Int Orthop 2014;38(4):905-9.	https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC3971265/
Metwaly A.M., et al.	2021	„Traditional ancient Egyptian medicine: A review“:	Saudi J Biol Sci 2021;28(10):5823-5832.	https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC8459052/
Xu S., Yu L., Luo X., Wang M., Chen G., Zhang Q., et al.	2020	„Manual acupuncture versus sham acupuncture and usual care for prophylaxis of episodic migraine without aura: multicentre, randomised clinical trial“	BMJ 2020;368:m697.	https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC7249245/
Lakhtakia R.	2014	„A Trio of Exemplars of Medieval Islamic Medicine: Al-Razi, Avicenna and Ibn Al-Nafis“	SQU Medical Journal 2014;14(4):e455-e459.	https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4205055/pdf/squmj1404-e455-459
Nasser N., Tibi A., Savage-Smith E.	2009	“Ibn Sina’s <i>Canon of Medicine</i> : 11th century rules for assessing the effects of drugs”	J R Soc Med 2009; 102: 78–80.	https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2642865/pdf/78.pdf
Mekas T.	2016	“Senoji vaistininkystė”		<u>Vitae Litara</u>
Al-Ghazal S.K., Husain M.	2021	"Muslim Female Physicians and Healthcare Providers in Islamic History"		Prieiga internete: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.jbima.com/wp-content/uploads/2021/05/3.2_History_Muslim_Female_Physicians.pdf
Sakalauskaitė-Juodeikienė E.	2023	“Heroic” medicine in neurology: A historical perspective”	Eur J Neurol 2023; 00:1-8.	Prieiga internete: https://www.researchgate.net/publication/375794012_Heroic_medicine_in_neurology_A_historical_perspective